

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**ЗБІРКА НАУКОВИХ ПРАЦЬ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
СТУДЕНТСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**"ЗЕМЛЕУСТРІЙ І ТОПОГРАФІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ
В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПІСЛЯВОЄННОГО
ВІДНОВЛЕННЯ"**

8-10 березня 2023 р.

м. Київ, Україна

УДК 332.3:528.93:355.01

ББК 65.32-5

Друкується за рішенням Вченої ради факультету землепорядкування Національного університету біоресурсів і природокористування України, протокол № 8 від 16 березня 2023 року

Рецензенти:

Дорош О.С. - доктор економічних наук, професор;

Кошель А.О. - доктор економічних наук, доцент;

Новаковська І.О. - доктор економічних наук, доцент.

Землеустрій і топографічна діяльність в умовах війни та післявоєнного відновлення. Збірка наукових праць Всеукраїнської науково-практичної студентської конференції (м. Київ., 8-10 березня 2023 р.) / За загальною науковою редакцією проф. Ковальчука І.П. К.: Вид. центр НУБІП, 2023. 134 с.

У збірці наукових праць висвітлені результати досліджень, присвячених питанням ролі землепорядкування і топографо-геодезичних вишукувань у вирішенні завдань відбудови уражених і зруйнованих російськими агресорами в період неоголошеної України війни поселень, об'єктів інфраструктури, сільськогосподарських і лісогосподарських угідь, гідротехнічних і промислових споруд, природозаповідних та інших об'єктів.

Для фахівців у сфері геодезії та землеустрою, екологів, географів, працівників аграрного сектору, природоохоронних установ, органів місцевого самоврядування.

За зміст публікацій, достовірність викладених наукових фактів відповідальність несуть автори.

ISBN 978-617-8351-07-6

Відповідальний за макетування і друк: **доц. Бутенко Є.В.**

©Колектив авторів

© Національний університет біоресурсів і природокористування України, 2023

УДК 629.7:364

**ВИКОРИСТАННЯ БЕЗПЛОТНИХ ЛІТАЮЧИХ АПРАРАТІВ
В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ**

Шпирна В.Г., студентка, 2 курс бакалаврату, спеціальність 193
«Геодезія та землеустрій», Національний технічний університет «Дніпровська
політехніка»

Науковий керівник - **Зуска А.В.**, кандидат технічних наук, доцент
кафедри геодезії.

В умовах воєнного стану під час виконання військових або цивільних завдань щодо отримання зображення земельних ділянок найважливішими критеріями є якість, швидкість, продуктивність та безпека виконавців. Цих критерій можливо дотриматися за допомогою безпілотних літаючих апаратів (БПЛА).

З виниклою 24 лютого 2022 року ситуацією, в Україні застосування БПЛА воєнними у військових цілях стало пріоритетом, але паралельно, не менш важливе місце займає БПЛА в землевпорядкуванні для оцінки стану земель сільськогосподарського призначення, відновлення будівництва на землях житлової та громадської забудови тощо.

Ситуація щодо БПЛА відносно 24 лютого 2022 року помітно покращилася. Так, завдяки змінам від 3 січня 2023 року в постанові Кабінету Міністрів України від 1 березня 2022 р. № 174 було спрощено пропуск безпілотних літальних апаратів через митний кордон [1]. Ці зміни пришвидшили постачання БПЛА на фронт. Але залишається неврегульованим питання щодо використання безпілотних літаючих апаратів для розв'язування невійськових завдань під час воєнного стану. І хоча є можливість отримати дозвіл, але цей процес нелегкий та може зайняти багато часу. Законодавством передбачено, що під час збройної агресії користування повітряним простором для цивільних заборонено, але водночас воно не містить чітких правил використання БПЛА в умовах війни, за якими б фізичні особи могли з'ясувати: чи мають вони право на користування безпілотним літаючим апаратом [2].

На мій погляд, питання щодо користуванням БПЛА на сьогодні є нагальним за низкою причин:

- для розмінування засмічених територій без використання БПЛА майже не обійтись. Вони допоможуть пришвидшити оцінку забруднення територій, запобігти ризику безпеки саперів;

- застосування БПЛА дає змогу провести оцінку земель під час деокупації та по завершенню бойових дій. Без аерофотозйомки складно визначити ступінь руйнувань і оцінити, які ділянки потребують першочергового відновлення;

- БПЛА допоможуть аграріям мінімізувати втрати врожаю, оскільки через окупацію територій та бойові дії збір врожаю в Україні зменшився й тому вкрай важливо зберегти те, що вдалося виростити. Для мінімізації цих втрат доречно використовувати агродрони, які за короткий час зможуть провести обробку рослин чи виконати оцінку поля;

- за допомогою БПЛА можна визначити стан доріг, мостів, залізничних сполучень які зазнали руйнувань чи пошкоджень, це допоможе швидше поладити логістичні шляхи або обрати оптимальні маршрути для їх об'їзду;

- користування БПЛА важливе і для охорони критичної інфраструктури.

Автор вважає, що для усунення недоліків, пов'язаних з використанням безпілотних літаючих апаратів необхідно забезпечити якісну підготовку спеціалістів з питань картографії, топографії тощо, під час навчання приділяти більше уваги застосуванню БПЛА. Не менш важливим є налагодження зв'язку з військовими адміністраціями та органами об'єднаної цивільно-військової системи організації повітряного руху. Така співпраця допомогла б отримати інформацію щодо безпечності проведення польових робіт за допомогою БПЛА на певній території, пришвидшити оцінку землі у зонах деокупації та після воєнних дій. Для прискорення отримання дозволів на користування безпілотних літаючих апаратів, беручи за основу вже існуючі правила про використання повітряного простору, які зазначені в Повітряному Кодексі України та Положенні Кабінету Міністрів України про використання повітряного простору України, що включено до кодексу, необхідно розробити низку правил саме для використання БПЛА під час війни та закріпити їх на законодавчому рівні [3;4].

Список використаних джерел

1. Постанова Кабінету Міністрів України від 3 січня 2023 р. № 2 Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 1 березня 2022 р. № 174. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2-2023-%D0%BF#Text>
2. Використання дронів під час воєнного часу: поради для цивільних [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://surl.li/euyht>
3. Повітряний кодекс України від 19.05.2011 № 3393-VI (Чинний) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ips.ligazakon.net/document/T113393>
4. Положення Кабінету Міністрів України від 6 грудня 2017 р. № 954 про використання повітряного простору України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/954-2017-%D0%BF#Text>